

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-249-4-23>

**THE ROLE OF ASSISTANTS-CONSULTANTS OF DEPUTIES
OF LOCAL COUNCILS IN THE DEVELOPMENT OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW
ON THE EXAMPLE OF THE CITY OF MYKOLAIV**

**РОЛЬ ІНСТИТУТУ ПОМІЧНИКІВ-КОНСУЛЬТАНТІВ
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД У РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
НА ПРИКЛАДІ МІСТА МИКОЛАЄВА**

Kryvtsov A. O.

*Chairman of the Board of the Non-Governmental Organization «Youth Center of Scientific Activities», Adviser to the Mykolaiv city Mayor on Legal Education,
Assistant-Consultant of the Deputy Mykolaiv City Council of the VII and VIII convocations
Mykolaiv, Ukraine*

Кривцов А. О.

*голова правління громадської організації «Молодіжний центр наукової діяльності», позапартійний радник Миколаївського міського голови з питань правової освіти, помічник-консультант депутата Миколаївська міська рада VII та VIII скликань
м. Миколаїв, Україна*

Інститут помічників-консультантів депутатів місцевих рад є важливим та актуальним інструментом реалізації сучасного публічного врядування, муніципального права, конституційного розвитку громадянського суспільства в Україні. Даний інститут активно досліджує проблеми, питання, потреби територіальної громади, регулює на первинному рівні гуманітарну та соціальну політику, проводить аналітичну та консультативну роботу в сфері безоплатної правової допомоги, регіональної і місцевої політики, житлово-комунального господарства.

Діяльність помічника-консультанта депутата місцевої ради, як суб'єкта публічного врядування регламентується Конституцією України, Законом України «Про статус депутатів місцевих рад», підзаконними нормативно-правовими актами, та відповідним положенням про помічника-консультанта депутата місцевої ради, яке затверджується відповідним рішенням місцевої ради, під час

проведення сесії місцевої ради. Помічники-консультантів депутатів місцевих рад працюють на громадських засадах [4, с. 26].

Після підписання Указу Президента України від 24.02.2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», функціонал помічників-консультантів депутатів місцевих рад дуже змінився. Відповідно до пункту 2 даного Указу, Військовому командуванню разом із органами місцевого самоврядування передбачено запроваджувати та здійснювати передбачені Законом України «Про правовий режим воєнного стану» заходи і повноваження, необхідні для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави [2].

На прикладі міста Миколаєва Миколаївського району Миколаївської області, помічники-консультанти депутатів Миколаївської міської ради VIII скликання мають переважно вищу освіту за такими спеціальностями: «Публічне управління та адміністрування», «Право», «Політологія», «Економіка» тощо. Станом на вересень 2022 року, в Миколаївській міській раді працюють на громадських засадах 110 помічників-консультантів депутатів міської ради. Хоча станом на травень 2021 року, в Миколаївській міській раді VIII скликання працювало на громадських засадах 93 помічника-консультанта депутатів міської ради. Таким чином, за даний період кількість помічників-консультантів зросла [с. 109, 5].

Тому, з 24 лютого 2022 року, під час дії правового режиму воєнного стану в Україні, помічники-консультанти депутатів Миколаївської міської ради VIII скликання, активно почали брати участь у налагоджені співпраці між депутатським корпусом Миколаївської міської ради, виконавчими органами Миколаївської міської ради та територіальними підрозділами Військового командування. Чимало помічників-консультантів вступили до лав Збройних Сил України, Сил територіальної оборони Збройних Сил України, Національної гвардії України, Миколаївської обласної варти та багатьох інших військових та силових формувань. Також багато помічників-консультантів взаємодіють з військовими підрозділами та правоохоронними органами, керуючись додатково Законом України «Про волонтерську діяльність».

Відповідно до пункту 3 статті 29-1 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», помічники-консультанти спільно з депутатами міської ради активно вивчають та вирішують проблеми мешканців територіального виборчого округу, територіальної громади, а також військовослужбовців, які забезпечують територіальну оборону міста. Дотримуючись норми даного Закону, депутати міської ради спільно з

помічниками-консультантами налагодили механізм надання гуманітарної допомоги в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків та в житлових районах приватного і комунального секторів, інформують та залучають виконавчі органи міської ради та комунальні підприємства сфери житлово-комунального господарства до ліквідації наслідків та руйнувань, які виникли в ході збройної агресії РФ, активно надають спеціалізовану гуманітарну допомогу військовим підрозділам, здійснюють аналітику та моніторинг проблем жителів міста, з метою розробки наступних проектів рішень міської ради, які зможуть вирішити певні проблеми в громаді [1].

Згідно пункту 4 Положення про помічника-консультанта депутата Миколаївської міської ради, затвердженого рішенням Миколаївської міської ради від 11.03.2021 р. № 4/2, помічники-консультанти спільно з депутатами міської ради надають консультації з безоплатної первинної правової допомоги, вирішуючи складні життєві питання мешканців громади під час евакуації в безпечні місцевості, оформлення компенсацій за зруйноване нерухоме майно, отримання статусу внутрішньо-переміщеної особи, оформлення адресної матеріальної та грошової допомоги, вирішення трудових та земельних спорів, оформлення необхідних документів для набуття відповідного соціального статусу координуючись з відповідними виконавчими органами міської ради тощо [3].

Помічники-консультанти спільно з депутатами міської ради активно долучаються до співпраці з міжнародними неурядовими організаціями в сфері реалізації міжнародного гуманітарного права на муніципальному рівні. В рамках співпраці в місті Миколаєві працюють волонтерські гуманітарні пункти, кімнати юридичної допомоги, пункти безоплатного громадського харчування, приміщення тимчасового перебування внутрішньо-переміщених осіб, координацію яких здійснюють інститути громадянського суспільства міжнародного рівня спільно з органами місцевого самоврядування.

Також помічники-консультанти активно співпрацюють з центрами системи безоплатної правової допомоги та територіальними представництвами Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. На підставі Закону України «Про безоплатну правову допомогу» та Закону України «Про волонтерську діяльність» надають первинну правову допомогу соціально незахищеним верствам населення здійснюючи перенаправлення громадян до юристів системи безоплатної правової допомоги. Також помічники-консультанти долучаються до комунікаційної роботи безоплатної правової допомоги в місті, зокрема здійснюють поширення актуальних правових

консультацій та роз'яснень підготовлених юристами системи в соціальних мережах, в приміщеннях органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ та організацій, що дало змогу великій кількості громадян дізнатися про застосування різних аспектів права в період дії воєнного стану.

Тому, базуючись на вище сказаному, можна зробити такий висновок, інститут помічників-консультантів депутатів місцевої ради, на прикладі Миколаївської міської ради, беруть активну участь в дослідженні громадської думки, вирішенні проблем громад, в організації роботи депутата місцевої ради, гуманітарній та соціальній політиці, а також є необхідним суб'єктом у розвитку публічного врядування та муніципального права в Україні, в умовах воєнного стану.

Література:

1. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 № 93-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text> (дата звернення: 10.09.2022).

2. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 / Президент України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення: 10.09.2022).

3. Положення про помічника-консультанта депутата Миколаївської міської ради: рішення Миколаївської міської ради від 11.03.2021 р. № 4/2 / Миколаївська міська рада. URL: <https://mkrada.gov.ua/documents/35926.html> (дата звернення: 11.09.2022).

4. Кривцов А.О. Роль помічника-консультанта депутата місцевої ради у розвитку молодіжних ініціатив інститутів громадянського суспільства. *Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, фінансів та права: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції* (с. 24-26). 26 березня, 2020, Полтава, Україна: ЦФЕНД.

5. Кривцов А.О. Роль інституту помічників-консультантів депутатів місцевих рад у розвитку конституційного та муніципального права на прикладі Миколаївської міської ради та Миколаївської обласної ради. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends: Collection of scientific papers «ЛОГОΣ» with Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference (Vol. 1),* (с. 108-110) Oxford, May 28, 2021. Oxford-Vinnitsia: P.C. Publishing House & European Scientific Platform, 2021.